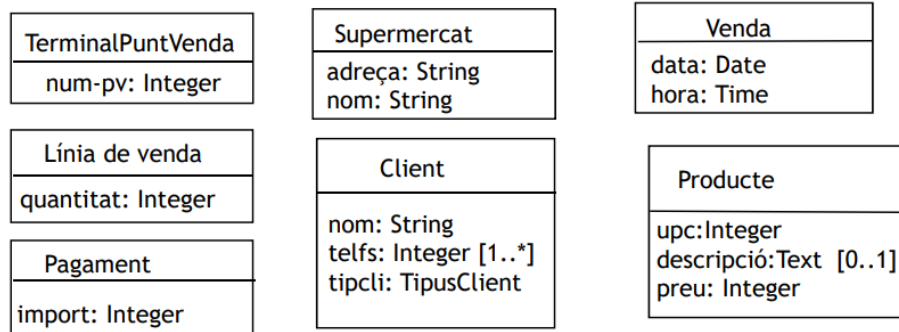

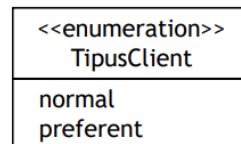
Exemple: classes i atributs d'un supermercat

Un atribut és una propietat compartida pels objectes d'una classe

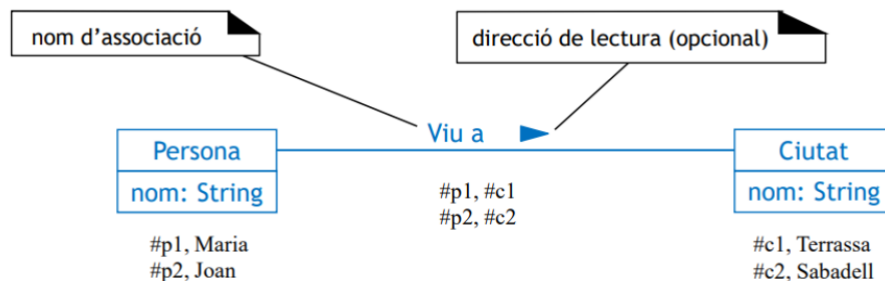
Els atributs:

- Poden ser **clau externa**, per identificar l'objecte dins la classe (upc de Producte)
- Poden prendre valors **nuls** (descripció de Producte)
- Poden ser **multivaluats** (telfs de Client)
- Poden ser **definit per l'usuari** mitjançant **enumeracions**
  - Per exemple, TipusClient.

Associacions

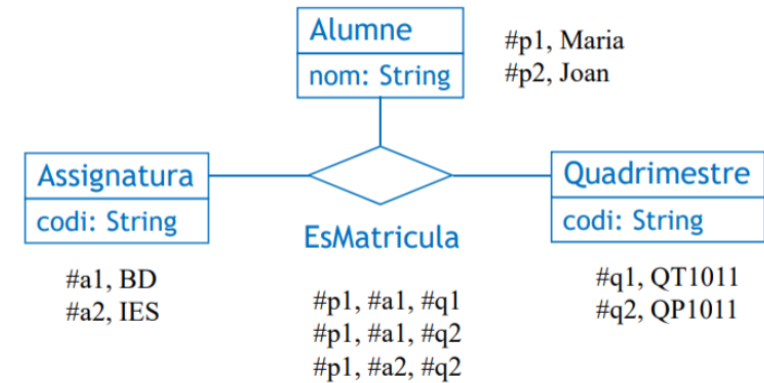
Es la representació de relacions entre dos o més objectes

Restriccions implícites de les associacions:

- Tota instància de l'associació conté exactament tants objectes com classes la defineixen
- Una associació no pot tenir instàncies repetides

Associacions d'ordre superior a dos

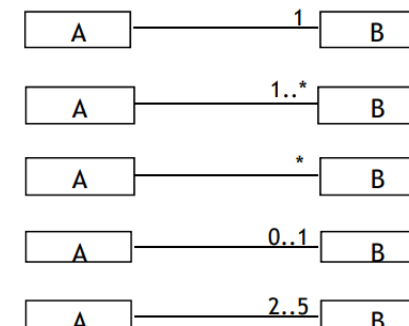

Les restriccions implícites de les associacions també s'apliquen en aquest cas

10

Multiplicitats a les associacions binàries

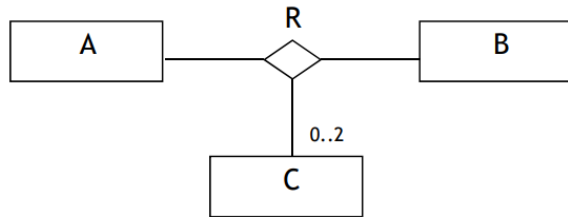
Per tota instància *a* de la classe A, la multiplicitat del costat B defineix el nombre mínim i màxim d'instàncies de B associades amb *a*.

Una multiplicitat és una restricció d'integritat gràfica que restringeix el nombre d'instàncies admeses per una associació

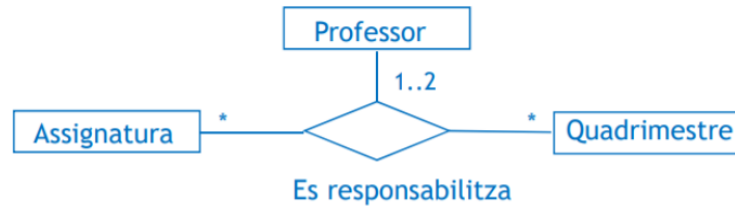
Multiplicitats a les associacions ternàries

Per qualsevol parella d'instàncies (a,b), on a és instància de la classe A i b és instància de B, la multiplicitat al costat C defineix el nombre mínim i màxim d'instàncies de C associades amb la parella (a,b) via l'associació

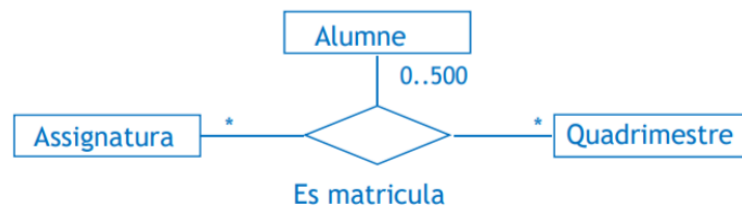

A una parella d'instàncies (#a1,#b1) qualsevol, com a màxim li corresponen dues instàncies de C via R

Multiplicitats a les associacions ternàries: exemples

Segons aquest esquema, per tota parella d'assignatura i quadrimestre, hi ha d'haver com a mínim un professor responsable.

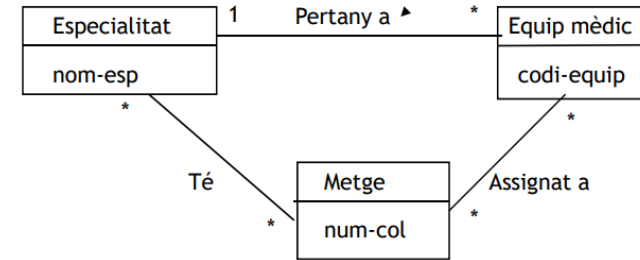

Aquest esquema permet que hi hagi alguna parella d'assignatura i quadrimestre, per qual no hi ha cap alumne que s'hagi matriculat de l'assignatura en el quadrimestre

Restriccions textuais

Les restriccions que no es poden especificar gràficament en UML s'especifiquen de forma textual amb llenguatge natural, OCL, etc.

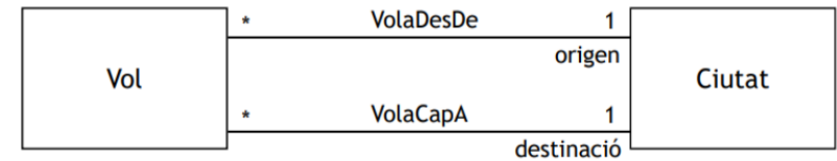
Com tota restricció, serveixen per limitar les instàncies admeses per l'esquema conceptual.

1. Claus externes: (Especialitat, nom-esp); (EquipMèdic, codi-equip); (Metge, num-col)
2. Un metge no pot estar assignat a un equip mèdic que pertany a una especialitat que el metge no té

Nom de rol a les associacions

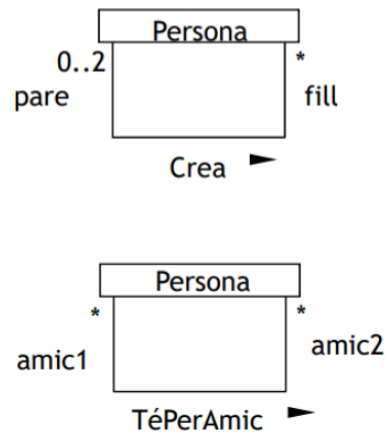
Cada extrem d'una associació és un rol, amb un nom i una multiplicitat. El nom de rol identifica un cap de l'associació i descriu el paper jugat pels objectes d'aquest cap en l'associació. És imprescindible posar-lo quan cal evitar ambigüitats.

nom de rol:
descriu el rol d'una ciutat en l'associació VolaCapA

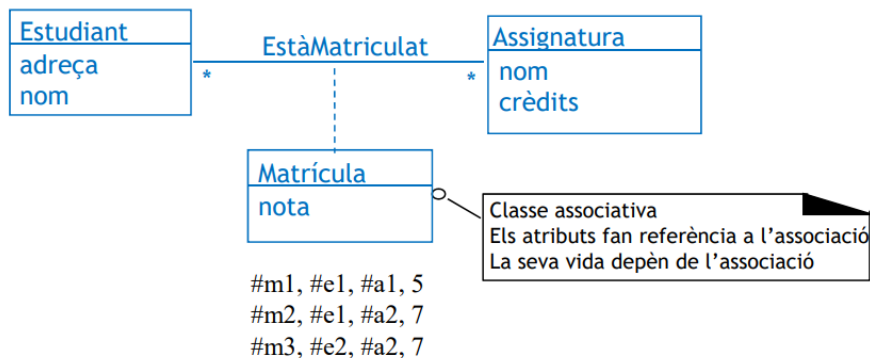
Associacions recursives

Associacions en les que una mateixa classe d'objectes hi participa més d'una vegada (amb papers diferents o no)

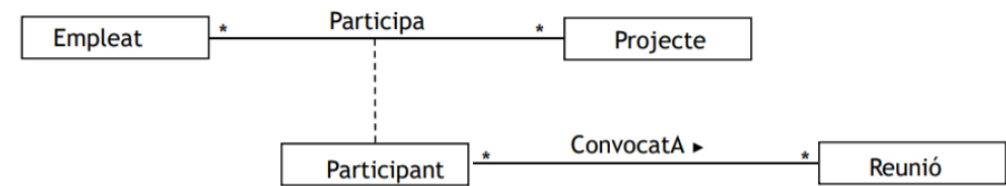
Classe associativa

Consisteix a veure una associació com una classe d'objectes: reïficació

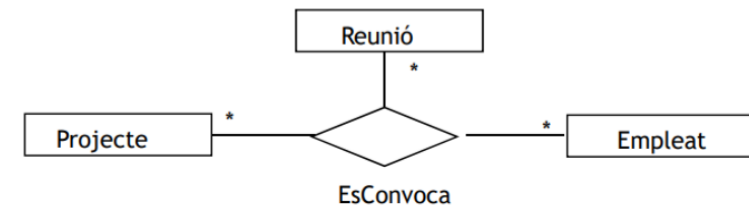

- Hi ha una correspondència 1:1 entre les instàncies de l'associació i les de la classe associativa
- Es mantenen les restriccions implícites de l'associació reïficada

Exemple de classe associativa

No és equivalent a:

En el ejemplo de arriba, el modelo te dice que existe un concepto que se llama Participant (que se define por un Empleat y un Projecte). Y cada Participant (si existe) es convocado a cero o muchas reuniones. Es decir, un Empleat debe estar asociado a un projecte para que pueda existir la asociación "ConvocatA".

El ejemplo de abajo, el modelo define la asociación "Se Convoca" que relaciona un Projecte, Reunión y Empleat. A partir de esta asociación tu no puedes saber a qué Projecte está asignado un Empleat. De hecho, esta asociación te deja asociar a todos los empleados con los proyectos (independientemente de si hay asignación o no, porque la asociación solo captura información de "Se Convoca", que se refiere a los 3 elementos que conforman la asociación).

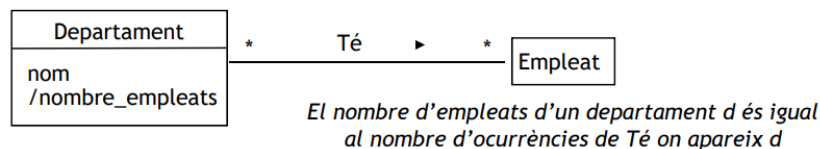
Informació derivada

Un atribut o una associació són **derivats** si es poden calcular a partir d'altres elements

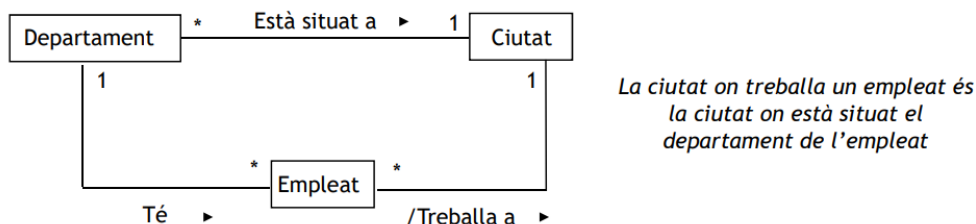
S'inclou quan millora la **claredat** del model conceptual

Una 'constraint' (regla de derivació) ha d'especificar com es deriva

Atribut derivat

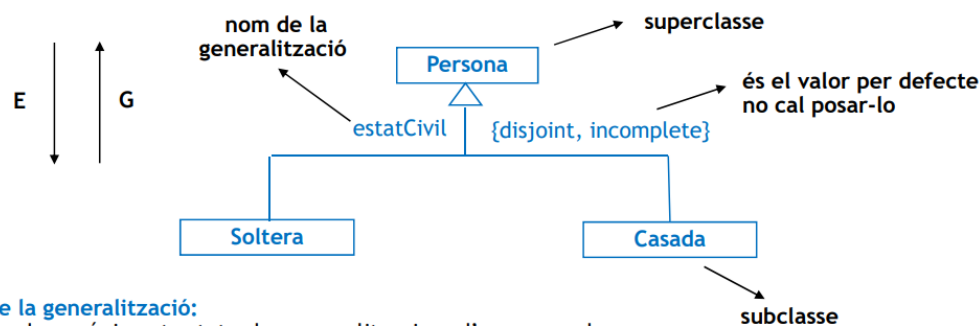

Associació derivada

Generalització / Especialització (1)

Permet identificar elements comuns entre els conceptes definint relacions de superclasse (objecte general) i subclasse (objecte especialitzat).

Nom de la generalització:

ha de ser únic entre totes les generalitzacions d'una superclasse.

Restriccions gràfiques:

- disjoint** - Un objecte de la superclasse no pot pertànyer a més d'una subclasse
- overlapping** - Un objecte de la superclasse pot pertànyer a més d'una subclasse
- complete** - Tota instància de la superclasse ho és també d'alguna de les seves subclasses
- incomplete** - Alguna instància de la superclasse no ho és de cap de les seves subclasses

La classificació pot ser **estàtica** o **dinàmica**

Generalització / Especialització (2)

Utilitat:

- Permet entendre els conceptes en termes més generals, refinats i abstractes
- Fa els diagrames més expressius

Restriccions implícites:

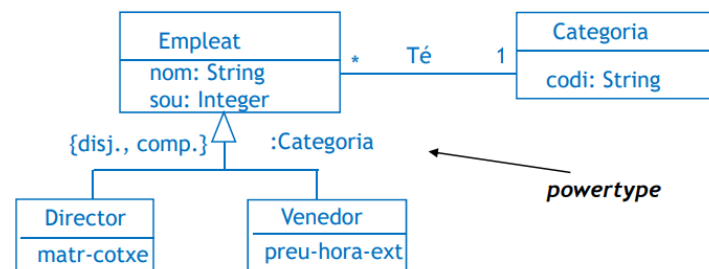
- Tots els objectes de la subclasse ho són també de la superclasse
- La definició de la superclasse és aplicable a la subclasse (atributs, associacions, restriccions d'integritat, etc.)

Criteris per definir una generalització:

- La subclasse té atributs o associacions addicionals
- Les subclasses tenen atributs o associacions que poden ser factoritzats i expressats a les superclasses
- Les subclasses potencials representen variacions d'un mateix concepte

Generalització / Especialització (3)

De vegades les subclasses depenen d'una altra classe del model

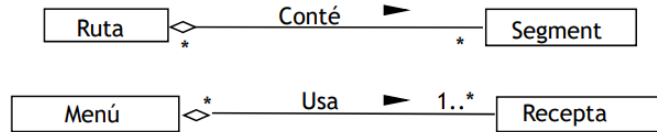

Powertype:

- Una superclasse C amb un **powertype** P té com a màxim tantes subclasses com instàncies té P.
- Si no es vol fer servir el **powertype**, cal afegir una restricció textual per cada subclasse.
p.ex. *Tot empleat director ha de tenir la categoria de director*

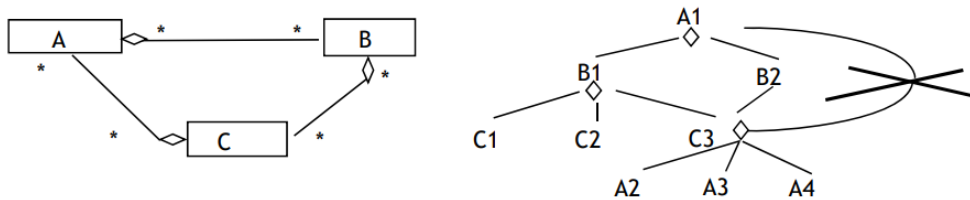
Agregació

És un tipus d'associació usat per modelar relacions “part-tot” entre objectes
El “tot” s'anomena compostat i les “parts” components

La distinció entre associació i agregació és sovint subjectiva.

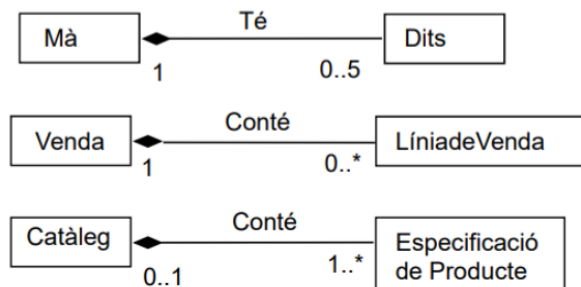
L'única restricció que afegeix l'agregació respecte l'associació és que les cadenes d'agregacions entre instàncies d'objectes no poden formar cicles.

Composició

La composició és un tipus d'agregació per al qual:

- La multiplicitat del cap compost pot ser com a màxim 1 (com a màxim un compostat posseeix un component)
- Si un “component” està associat a un “compostat” i el “compostat” s'esborra aleshores el “component” també s'ha d'esborrar

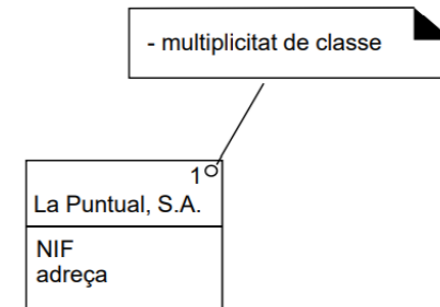

Multiplicitat de classe

La **multiplicitat de classe** estableix el rang de possibles cardinalitats per les instàncies d'una classe

Per defecte, és **indefinida**

En alguns casos, però, és útil establir una multiplicitat finita, **especialment** en casos de classes que poden tenir **una sola instància** (i que s'anomenen “singleton”)

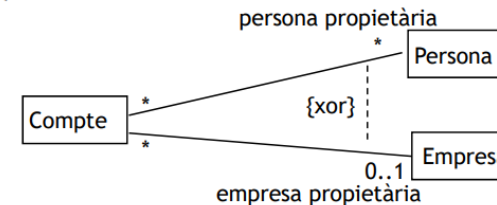

Altres restriccions gràfiques

Xor

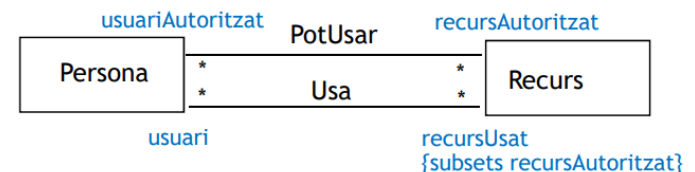
Uneix diverses associacions lligades a una mateixa classe bàsica

Una instància de la classe bàsica pot participar com a màxim en una de les associacions unides per “xor”.

Subset

Indica que les instàncies d'una associació són un subconjunt de les d'una altra associació

També es podria haver posat: usuari {subsets usuariAutoritzat}

